

**Matematica în Bucovina. Concursul Internațional de
matematică „Memorialul David Hrimiuc”
ediția a XIII - a, 4 noiembrie – 6 noiembrie 2016**

Clasa a VI - a

Barem de corectare

1. (7p) Arătați că $n = 6^1 + 6^2 + 6^3 + \dots + 6^{2016}$ este divizibil cu 43, 111, 259 și 777.

Soluție. $2016 = 2^5 \cdot 3^2 \cdot 7 \Rightarrow 3/2016, 4/2016$ **(0,5p)**

$$n = (6^1 + 6^2 + 6^3) + (6^4 + 6^5 + 6^6) + (6^7 + 6^8 + 6^9) + \dots + (6^{2014} + 6^{2015} + 6^{2016}) = 6^1 \cdot (1 + 6 + 6^2) + 6^4 \cdot (1 + 6 + 6^2) + 6^7 \cdot (1 + 6 + 6^2) + \dots + 6^{2014} \cdot (1 + 6 + 6^2) = 43 \cdot (6^1 + 6^4 + 6^7 + \dots + 6^{2014}) \Rightarrow 43/n \quad \mathbf{(2p)}$$

$$n = (6^1 + 6^2 + 6^3 + 6^4) + (6^5 + 6^6 + 6^7 + 6^8) + \dots + (6^{2013} + 6^{2014} + 6^{2015} + 6^{2016}) = 6^1 \cdot (1 + 6 + 6^2 + 6^3) + 6^5 \cdot (1 + 6 + 6^2 + 6^3) + \dots + 6^{2013} \cdot (1 + 6 + 6^2 + 6^3) = 259 \cdot (6^1 + 6^5 + \dots + 6^{2013}) \Rightarrow 259/n, 7/n \text{ și } 37/n \quad \mathbf{(2,5p)}$$

SAU:

$$n = (6^1 + 6^2) + (6^3 + 6^4) + \dots + (6^{2015} + 6^{2016}) = 6^1(1+6) + 6^3(1+6) + \dots + 6^{2015}(1+6) = 7(6^1 + 6^3 + \dots + 6^{2015}) \Rightarrow 7/n \quad \mathbf{(1p)}$$

$$n = (6^1 + 6^3) + (6^2 + 6^4) + (6^5 + 6^7) + (6^6 + 6^8) + \dots + (6^{2013} + 6^{2015}) + (6^{2014} + 6^{2016}) = 6^1(1+6^2) + 6^2(1+6^2) + 6^5(1+6^2) + 6^6(1+6^2) + \dots + 6^{2013}(1+6^2) + 6^{2014}(1+6^2) = 37(6^1 + 6^2 + 6^5 + 6^6 + \dots + 6^{2009} + 6^{2010} + 6^{2013} + 6^{2014}) \Rightarrow 37/n \quad \mathbf{(1p)}$$

$$\left. \begin{array}{l} 7/n \\ 37/n \\ 7, 37 - \text{nr. prime} \end{array} \right\} \Rightarrow 7 \cdot 37/n \Rightarrow 259/n \quad \mathbf{(0,5p)}$$

Acum:

$$\left. \begin{array}{l} 6/n \Rightarrow 3/n \\ 37/n \\ 3, 37 - \text{nr. prime} \end{array} \right\} \Rightarrow 3 \cdot 37/n \Rightarrow 111/n \quad \mathbf{(1p)}$$

$$\left. \begin{array}{l} 3/n \\ 7/n \\ 37/n \\ 3, 7, 37 - \text{nr. prime} \end{array} \right\} \Rightarrow 3 \cdot 7 \cdot 37/n \Rightarrow 777/n \quad \mathbf{(1p)}$$

2. (7p) Determinați numărul \overline{abcd} astfel încât $\frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{cd}}{4} = \frac{\overline{ca}}{3} = \frac{\overline{db}}{15}$.

*Cristina Vijdeluc și Mihai Vijdeluc, Baia Mare
(E:14946, GMB 1/ 2016)*

Soluția 1.

$$\left. \begin{array}{l} \frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{cd}}{4} \Rightarrow 4 \cdot \overline{ab} = 5 \cdot \overline{cd} \quad (0,5p) \\ \Rightarrow 5/4 \cdot \overline{ab} \quad (1p) \\ (5,4) = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow 5/\overline{ab} \quad (0,5p) \Rightarrow \frac{\overline{ab}}{5} \in \square \left. \begin{array}{l} \\ \\ \frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{cd}}{4} = \frac{\overline{db}}{15} \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left. \begin{array}{l} \overline{db} \in \{15, 30, 45, 60, 75, 90\} \quad (1p) \\ \frac{\overline{cd}}{4} \in \square \Rightarrow d - nr. \text{ par} \quad (0,5p) \end{array} \right\} \Rightarrow \overline{db} \in \{45, 60\} \quad (1p)$$

$$\left. \begin{array}{l} \overline{db} = 45 \\ \frac{\overline{cd}}{4} = \frac{\overline{db}}{15} \end{array} \right\} \Rightarrow \overline{c4} = 12 \quad \text{fals!} \quad (0,5p)$$

$$\left. \begin{array}{l} \overline{db} = 60 \\ \frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{cd}}{4} = \frac{\overline{db}}{15} \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \overline{c6} = 16 \\ \overline{a0} = 20 \end{array} \right. (1p) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} c=1 \\ a=2 \end{array} \right. (0,5p) \Rightarrow \overline{abcd} = 2016 \quad (0,5p)$$

Soluția 2.

$$\left. \begin{array}{l} \frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{ca}}{3} \Rightarrow 3 \cdot \overline{ab} = 5 \cdot \overline{ca} \quad (1p) \Rightarrow 3(10a+b) = 5(10c+a) \quad (1p) \Rightarrow 3b = 25(2c-a) \\ b - cifră \Rightarrow 0 \leq 3b \leq 27 \quad (0,5p) \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow b=0 \text{ și } a=2c \quad (1p)$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{\overline{ab}}{5} = \frac{\overline{db}}{15} \stackrel{b=0}{\Rightarrow} 30a=10d \Rightarrow d=3a \quad (1p) \stackrel{a=2c}{\Rightarrow} d=6c \quad (1p) \\ c, d - cifre nenule \end{array} \right\} \Rightarrow c=1, d=6, a=2 \quad (1p) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \overline{abcd} = 2016 \quad (0,5p)$$

3. a) (3p) Scrieți numărul $n = 5^{2016} - 5^{2015} + 5^{2014} - 5^{2013}$ ca o sumă de cinci pătrate perfecte nenule.

Soluție. $n = 5^{2016} - 5^{2015} + 5^{2014} - 5^{2013} \stackrel{(0,5p)}{=} 5^{2015}(5-1) + 5^{2013}(5-1) = 4 \cdot 5^{2013}(5^2+1) \stackrel{(0,5p)}{=}$

$$= 4 \cdot 5^{2012} \cdot 5 \cdot 26 \stackrel{(0,5p)}{=} 4 \cdot 5^{2012} \cdot 130 \stackrel{(0,5p)}{=} (2 \cdot 5^{1006})^2 (1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + 10^2) \stackrel{(0,5p)}{=} (2 \cdot 5^{1006})^2 + (4 \cdot 5^{1006})^2 +$$

$$+ (6 \cdot 5^{1006})^2 + (8 \cdot 5^{1006})^2 + (20 \cdot 5^{1006})^2 \stackrel{(0,5p)}{=} a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + e^2.$$

b) (4p) Determinați numărul natural n pentru care numerele $n-7, n-3, n-1, n+3, n+5, n+9, n+15$ sunt simultan numere prime.

Soluție. Notăm $n-7=p \Rightarrow n=p+7, p \geq 2$. Condiția din ipoteză se transpune prin: $p, p+4, p+6, p+10, p+12, p+16, p+22$ sunt simultan numere prime. Putem avea:

$$\left. \begin{array}{l} p=7k, k \geq 1 \\ p - nr. \text{ prim} \end{array} \right\} \Rightarrow k=1 \Rightarrow p=7. \text{Soluție, pentru că } 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29 \text{ sunt numere prime. } (0,5p)$$

$$p=7k+1, k \in \square^* \Rightarrow p+6=7(k+1) \neq nr. \text{ prim Fals!} \quad (0,5p)$$

$$p=7k+2, k \in \square \Rightarrow p+12=7(k+2) \neq nr. \text{ prim Fals!} \quad (0,5p)$$

$$p=7k+3, k \in \square \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} k \in \square^* \Rightarrow p+4=7(k+2) \neq nr. \text{ prim} \\ k=0 \Rightarrow p=3 \Rightarrow p+6=9 \neq nr. \text{ prim} \end{array} \right. \text{ Fals!} \quad (0,5p)$$

$$p=7k+4, k \in \square \Rightarrow p+10=7(k+2) \neq nr. \text{ prim Fals!} \quad (0,5p)$$

$$p=7k+5, k \in \square \Rightarrow p+16=7(k+3) \neq nr. \text{ prim Fals!} \quad (0,5p)$$

$$p=7k+6, k \in \square \Rightarrow p+22=7(k+4) \neq nr. \text{ prim Fals!} \quad (0,5p)$$

Numărul căutat este $n=14$. (0,5p)

4. (7p) Pe o dreaptă d se iau punctele A și B . Fie punctul M mijlocul segmentului $[AB]$ și punctul N astfel încât $N \in AB$ și $N \notin [AB]$. Dacă punctul P este mijlocul segmentului $[MN]$, arătați că $AN + BN = 4MP$.

Soluție.

$$M - \text{mijl. } [AB] \Rightarrow AM = MB = \frac{AB}{2} \Rightarrow AB = 2 \cdot AM = 2 \cdot MB \quad (1) \quad (1\text{p})$$

$$P - \text{mijl. } [MN] \Rightarrow MP = \frac{MN}{2} \Rightarrow MN = 2 \cdot MP \quad (2) \quad (1\text{p})$$

$$N \in AB, N \notin [AB] \Rightarrow A \in (NB) \text{ sau } B \in (AN) \quad (1\text{p})$$

Cazul I. $A \in (NB)$

(0,5p)

$$AN + BN = AN + AN + AB = 2AN + AB \stackrel{(1)}{=} 2AN + 2AM = 2(AN + AM) = 2NM \stackrel{(2)}{=} 4MP \quad (1,5\text{p})$$

Cazul II. $B \in (AN)$

(0,5p)

$$AN + BN = AB + BN + BN = AB + 2BN \stackrel{(1)}{=} 2MB + 2BN = 2(MB + BN) = 2NM \stackrel{(2)}{=} 4MP \quad (1,5\text{p})$$

Notă: Orice altă rezolvare corectă se punctează corespunzător.